

Πέμπτη, 9 Ιουνίου 2005
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΧΗΜΕΙΑ

ΘΕΜΑ 1ο

Για τις ερωτήσεις 1.1 - 1.4 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- 1.1. Ο μέγιστος αριθμός των ηλεκτρονίων που είναι δυνατόν να υπάρχουν σε ένα τροχιακό, είναι:
- α. 2
  - β. 14
  - γ. 10
  - δ. 6

Μονάδες 5

Απάντηση: α

- 1.2. Ποια από τις παρακάτω ηλεκτρονιακές δομές αποδίδει τη δομή ατόμου στοιχείου του τομέα s στη θεμελιώδη κατάσταση;
- α. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^2$
  - β. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^1$
  - γ. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^6 4s^2$
  - δ. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^3$

Μονάδες 5

Απάντηση: β

- 1.3. Ποιο από τα παρακάτω αποτελεί συζυγές ζεύγος οξέος-βάσης, κατά Brønsted-Lowry;
- α. HCN / CN^-
  - β. $\text{H}_3\text{O}^+ / \text{OH}^-$
  - γ. $\text{H}_2\text{CO}_3 / \text{CO}_3^{2-}$
  - δ. $\text{NH}_4^+ / \text{NH}_2^-$

Μονάδες 5

Απάντηση: α

- 1.4. Στο μόριο του $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CH}=\text{CH}_2$ υπάρχουν:
- α. 8σ και 3π δεσμοί

- β. 9σ και 2π δεσμοί
- γ. 10σ και 1π δεσμοί
- δ. 8σ και 2π δεσμοί

Μονάδες 5

Απάντηση: β

- 1.5. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.
- α. Ο κβαντικός αριθμός του spin δεν συμμετέχει στη διαμόρφωση της τιμής της ενέργειας του ηλεκτρονίου, ούτε στον καθορισμό του τροχιακού.
  - β. Κατά την επικάλυψη p-p ατομικών τροχιακών προκύπτουν πάντοτε π δεσμοί.
  - γ. Κατά τον υβριδισμό ενός s και ενός p ατομικού τροχιακού προκύπτουν δύο sp υβριδικά τροχιακά.
  - δ. Όσο και αν αραιωθεί ένα ρυθμιστικό διάλυμα, το pH του παραμένει σταθερό.
  - ε. Το τροχιακό 1s και το τροχιακό 2s έχουν ίδιο σχήμα και ίδια ενέργεια.

Μονάδες 5

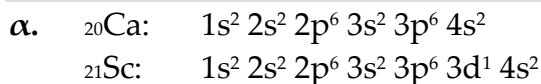
Απάντηση

- α. – Σωστό
- β. – Λάθος
- γ. – Σωστό
- δ. – Λάθος
- ε. – Λάθος

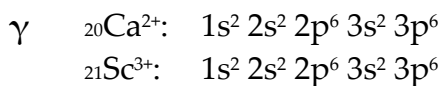
ΘΕΜΑ 2ο

- 2.1 Δίνονται τα στοιχεία ^{20}Ca και ^{21}Sc .
- α. Ποιες είναι οι ηλεκτρονιακές δομές των στοιχείων αυτών στη θεμελιώδη κατάσταση; Μονάδες 2
  - β. Ποιο από τα δύο αυτά στοιχεία έχει τη μικρότερη ενέργεια πρώτου ιοντισμού; (μονάδα 1)
Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μονάδες 3) Μονάδες 4
  - γ. Να γραφούν οι ηλεκτρονιακές δομές των ιόντων Ca^{2+} και Sc^{3+} . Μονάδες 2

Απάντηση

- β. Τη μικρότερη ενέργεια πρώτου ιοντισμού έχει το Ca.
 Από τις ηλεκτρονιακές δομές των στοιχείων ${}_{20}\text{Ca}$ και ${}_{21}\text{Sc}$, παρατηρούμε ότι και τα δύο είναι στοιχεία της 4^{ης} περιόδου του περιοδικού πίνακα.
 Γνωρίζουμε ότι κατά μήκος μιας περιόδου η ενέργεια πρώτου ιοντισμού αυξάνεται από αριστερά προς τα δεξιά.
 Άρα το ${}_{20}\text{Ca}$ έχει μικρότερη ενέργεια πρώτου ιοντισμού αφού βρίσκεται πιο αριστερά από το ${}_{21}\text{Sc}$ στον περιοδικό πίνακα.
 (Το ${}_{20}\text{Ca}$ έχει μεγαλύτερη ατομική ακτίνα από το ${}_{21}\text{Sc}$, ενώ τα δύο στοιχεία έχουν κατά προσέγγιση το ίδιο δραστικό πυρηνικό φορτίο).

2.2 Δίνονται τρία υδατικά διαλύματα ασθενούς οξέος HA:

Δ₁ συγκέντρωσης C₁ και θερμοκρασίας 25°C

Δ₂ συγκέντρωσης C₂ (C₂>C₁) και θερμοκρασίας 25°C και

Δ₃ συγκέντρωσης C₃=C₁ και θερμοκρασίας 45°C.

Ο βαθμός ιοντισμού του οξέος HA στα παραπάνω διαλύματα είναι αντίστοιχα α₁, α₂ και α₃ όπου σε κάθε περίπτωση ο βαθμός ιοντισμού είναι μικρότερος από 0,1.

- α. Σε ποιο από τα παραπάνω διαλύματα η σταθερά ιοντισμού K_a του οξέος HA έχει τη μεγαλύτερη τιμή; (μονάδα 1)
 Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μονάδες 3)

Μονάδες 4

- β. Για τους βαθμούς ιοντισμού ισχύει:

1) $\alpha_1 < \alpha_2 < \alpha_3$

2) $\alpha_1 < \alpha_3 < \alpha_2$

3) $\alpha_2 < \alpha_1 < \alpha_3$

4) $\alpha_3 < \alpha_2 < \alpha_1$

Να επιλέξετε τη σωστή από τις παραπάνω σχέσεις. (μονάδες 2)

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μονάδες 4)

Μονάδες 6

Απάντηση

- α. Στο διάλυμα Δ₃ η σταθερά ιοντισμού K_a του οξέος HA έχει τη μεγαλύτερη τιμή.
 Η σταθερά ιοντισμού K_a εξαρτάται από τη θερμοκρασία του διαλύματος, τη φύση του διαλύτη και τη φύση της διαλυμένης ουσίας. Τα συγκεκριμένα διαλύματα έχουν τον ίδιο διαλύτη και την ίδια διαλυμένη ουσία. Συνεπώς η σταθερά ιοντισμού K_a εξαρτάται μόνο από τη θερμοκρασία.

Επειδή οι αντιδράσεις ιοντισμού είναι ενδόθερμες, αύξηση της θερμοκρασίας προκαλεί αύξηση της σταθεράς ιοντισμού K_a . Άρα στο διάλυμα Δ₃, που έχει τη μεγαλύτερη θερμοκρασία, η σταθερά ιοντισμού K_a έχει τη μεγαλύτερη τιμή.

β. Η σωστή σχέση είναι η (3).

Σε κάθε διάλυμα του ασθενούς οξέος ΗΑ (με $\alpha < 0,1$) ισχύει ο νόμος του Ostwald:

$$K_a = \alpha^2 C \Rightarrow \alpha = \sqrt{\frac{K_a}{C}} \quad (1)$$

Για τα διαλύματα Δ₁ και Δ₂ ισχύουν τα εξής:

$$\left. \begin{array}{l} K_{a(\Delta_1)} = K_{a(\Delta_2)} \\ C_1 < C_2 \end{array} \right\} \xrightarrow{(1)} \alpha_2 < \alpha_1 \quad (2)$$

Για τα διαλύματα Δ₁ και Δ₃ ισχύουν τα εξής:

$$\left. \begin{array}{l} K_{a(\Delta_1)} < K_{a(\Delta_3)} \\ C_1 = C_3 \end{array} \right\} \xrightarrow{(1)} \alpha_1 < \alpha_3 \quad (3)$$

Από τις σχέσεις (2) και (3) προκύπτει:

$$\alpha_2 < \alpha_1 < \alpha_3$$

2.3 Από τις παρακάτω ενώσεις:

Βουτάνιο $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH}_2\text{-CH}_3$

1-Βουτίνιο $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-C}\equiv\text{CH}$

1-Βουτένιο $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH}=\text{CH}_2$

2-Βουτένιο $\text{CH}_3\text{-CH}=\text{CH-CH}_3$

α. ποιες μπορούν να αποχρωματίσουν διάλυμα Br_2/CCl_4 ;

Μονάδες 3

β. ποια αντιδρά με αμμωνιακό διάλυμα χλωριούχου χαλκού Ι (CuCl/NH_3);
Να γράψετε τη χημική εξίσωση της αντίδρασης.

Μονάδες 3

γ. ποια δίνει, με προσθήκη HCl , ένα μόνο προϊόν;

Μονάδα 1

Απάντηση

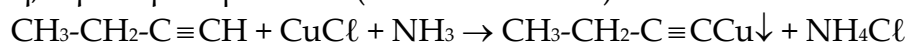
α. Αποχρωματισμό διαλύματος Br_2/CCl_4 μπορούν να προκαλέσουν όλες οι ακόρεστες ενώσεις, δηλαδή:

1 – βουτίνιο ($\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-C}\equiv\text{CH}$)

1 – βουτένιο ($\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-CH}=\text{CH}_2$)

2 – βουτένιο ($\text{CH}_3\text{-CH}=\text{CH-CH}_3$)

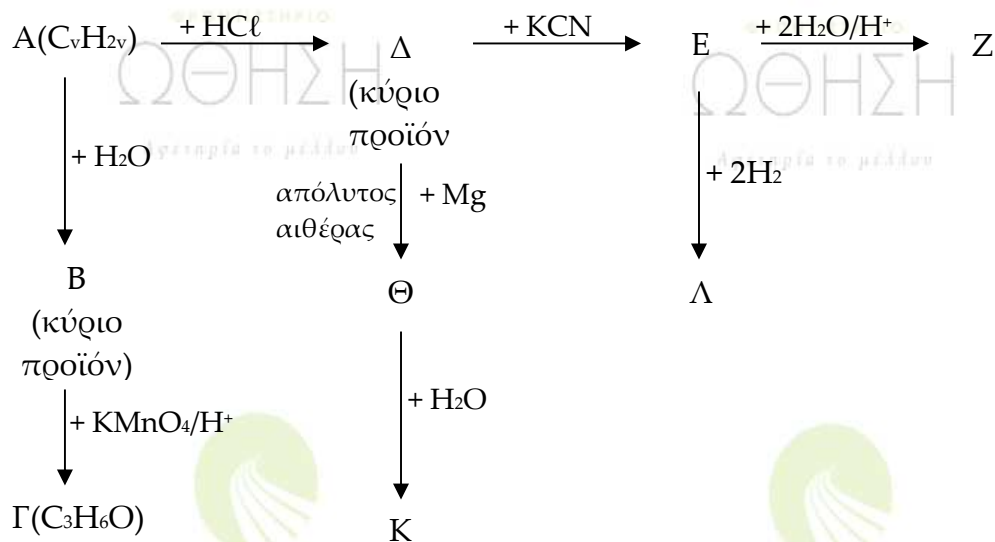
β. Με αμμωνιακό διάλυμα CuCl αντιδρά η ένωση που έχει τον τριπλό δεσμό σε ακραία θέση, δηλαδή: 1 – βουτίνιο ($\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-C}\equiv\text{CH}$).

- γ. Το 2 – βουτένιο, επειδή είναι συμμετρικό αλκένιο, δίνει με προσθήκη HCl ένα μόνο προϊόν.

ΘΕΜΑ 3ο

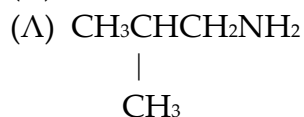
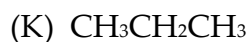
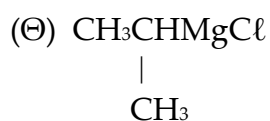
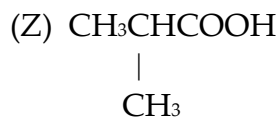
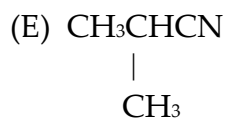
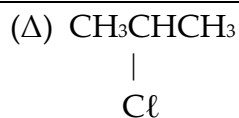
Δίνεται το παρακάτω διάγραμμα χημικών μετατροπών:

- α. Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των οργανικών ενώσεων A, B, Γ, Δ, E, Z, Θ, K και Λ. **Μονάδες 18**
- β. Ποιες από τις οργανικές ενώσεις B, Λ, Z έχουν, κατά Brönsted – Lowry, ιδιότητες βάσεων; **Μονάδες 3**
- γ. 0,5mol της οργανικής ένωσης B προστίθενται σε 500mL διαλύματος KMnO₄ 0,1M οξινομένου με H₂SO₄. Να γράψετε τη χημική εξίσωση της αντίδρασης που πραγματοποιείται, και να εξετάσετε αν θα αποχρωματισθεί το διάλυμα του KMnO₄. **Μονάδες 4**

Απάντηση

- α. (A) CH₃CH=CH₂
 (B) CH₃CHCH₃
       |
       OH
 (Γ) CH₃-C-CH₃
       ||
       O

β. Ιδιότητες οξέων κατά Brönsted – Lowry έχουν η ένωση (B) και η ένωση (Z).
Ιδιότητες βάσεων κατά Brönsted – Lowry έχει η ένωση (Λ).

γ. $n_B = 0,5 \text{ mol}$

$$n_{\text{KMnO}_4} = C_{\text{KMnO}_4} \cdot V_{\text{KMnO}_4} = 0,1 \cdot 0,5 \Rightarrow n_{\text{KMnO}_4} = 0,05 \text{ mol}$$

(mol)	$5\text{CH}_3\text{CHCH}_3 + 2\text{KMnO}_4 + 3\text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow 5\text{CH}_3\text{-C-CH}_3 + 2\text{MnSO}_4 + \text{K}_2\text{SO}_4 + 8\text{H}_2\text{O}$	
	 OH	 O
αρχικά	0,5	0,05
αντιδρ.	0,125	0,05
παράγ.		
τελικά	0,375	-

Επειδή το KMnO_4 καταναλώνεται πλήρως, το διάλυμα θα αποχρωματιστεί.

ΘΕΜΑ 4ο

Υδατικό διάλυμα (Δ_1) όγκου 600mL περιέχει 13,8g κορεσμένου μονοκαρβοξυλικού οξέος (RCOOH , όπου $\text{R}=\text{C}_v\text{H}_{2v+1}$, $v \geq 0$). Ο βαθμός ιοντισμού του οξέος στο διάλυμα είναι $\alpha=2 \cdot 10^{-2}$ και το διάλυμα έχει $\text{pH}=2$.

4.1. α. Να υπολογίσετε τη σταθερά ιοντισμού K_a του οξέος RCOOH .

Μονάδες 4

β. Να βρείτε το συντακτικό τύπο του οξέος RCOOH .

Μονάδες 4

4.2. Στο διάλυμα Δ_1 προστίθεται 750mL υδατικού διαλύματος NaOH 0,4M. Το διάλυμα που προκύπτει, αραιώνεται σε τελικό όγκο 1,5L (Διάλυμα Δ_2). Να υπολογίσετε το pH του διαλύματος Δ_2 .

Μονάδες 8

4.3. Στο διάλυμα Δ_2 προστίθενται 0,15mol HCl , χωρίς μεταβολή του όγκου του διαλύματος και προκύπτει διάλυμα Δ_3 .

Να υπολογίσετε τη συγκέντρωση των ιόντων H_3O^+ και RCOO^- που περιέχονται στο διάλυμα Δ_3 .

Όλα τα διαλύματα βρίσκονται σε $\theta=25^\circ\text{C}$, όπου $K_w=10^{-14}$.

Δίνονται οι σχετικές ατομικές μάζες $\text{C}:12$, $\text{H}:1$, $\text{O}:16$.

Για τη λύση του προβλήματος να χρησιμοποιηθούν οι γνωστές προσεγγίσεις.

Μονάδες 9

Απάντηση

4.1 α. Έστω C η συγκέντρωση του οξέος RCOOH στο διάλυμα Δ_1 .

(M)	$\text{RCOOH} + \text{H}_2\text{O}$	$\rightleftharpoons$	$\text{RCOO}^- + \text{H}_3\text{O}^+$
αρχικά	C	-	-
ιοντίζονται	x	-	-
παράγονται	-	x	x
ισορροπία	$C-x$	x	x

$$\text{pH} = 2 \Rightarrow [\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-2}\text{M} \Rightarrow x = 10^{-2}$$

$$\alpha = \frac{x}{C} \Rightarrow C = \frac{x}{\alpha} = \frac{10^{-2}}{2 \cdot 10^{-2}} \Rightarrow C = 0,5\text{M}$$

$$K_{a(\text{RCOOH})} = \frac{[\text{RCOO}^-][\text{H}_3\text{O}^+]}{[\text{RCOOH}]} \Rightarrow K_a = \frac{x^2}{C-x} = \frac{(10^{-2})^2}{0,5-10^{-2}} \stackrel{10^{-2} \ll 0,5}{\Rightarrow} \boxed{K_a = 2 \cdot 10^{-4}}$$

$$\beta. n_{\text{RCOOH}} = C \cdot V = 0,5 \cdot 0,6 \Rightarrow n_{\text{RCOOH}} = 0,3 \text{ mol}$$

$$M_{r(\text{RCOOH})} = \frac{m}{n} = \frac{13,8}{0,3} \Rightarrow M_r = 46$$

Το κορεσμένο μονοκαρβοξυλικό οξύ RCOOH μπορεί να παρασταθεί με τον τύπο: $C_nH_{2n+1}COOH$.

Συνεπώς η σχετική μοριακή του μάζα (M_r) υπολογίζεται ως εξής:

$$M_{r(\text{RCOOH})} = 12n + 2n + 1 + 12 + 2 \cdot 16 + 1 \Rightarrow M_{r(\text{RCOOH})} = 14n + 46 \Rightarrow 14n + 46 = 46 \Rightarrow n = 0$$

Άρα το οξύ είναι το HCOOH.

4.2 Κατά την ανάμιξη των δύο διαλυμάτων πραγματοποιείται αντίδραση μεταξύ των διαλυμένων ουσιών.

$$n_{\text{HCOOH}} = 0,3 \text{ mol}$$

$$n_{\text{NaOH}} = C_{\text{NaOH}} \cdot V_{\text{NaOH}} = 0,4 \cdot 0,75 \Rightarrow n_{\text{NaOH}} = 0,3 \text{ mol}$$

(mol)	HCOOH + NaOH → HCOONa + H ₂ O		
αρχικά	0,3	0,3	-
αντιδρούν	0,3	0,3	-
παράγονται	-	-	0,3
τελικά	-	-	0,3

Διάλυμα Δ₂

$$C_{\text{HCOONa}} = \frac{n}{V_2} = \frac{0,3}{1,5} \Rightarrow C_{\text{HCOONa}} = 0,2 \text{ M}$$

(M)	HCOONa → HCOO ⁻ + Na ⁺		
	~~0,2~~	0,2	0,2

(Το ιόν Na⁺ δεν αντιδρά με το H₂O)

(M)	HCOO ⁻ + H ₂ O ⇌ HCOOH + OH ⁻		
αρχικά	0,2	-	-
ιοντίζονται	ψ	-	-
παράγονται	-	ψ	ψ
ισορροπία	0,2-ψ	ψ	ψ

Για τη βάση HCOO⁻ η σταθερά ιοντισμού K_b είναι:

$$K_{b(\text{HCOO}^-)} = \frac{K_w}{K_{a(\text{HCOOH})}} = \frac{10^{-14}}{2 \cdot 10^{-4}} \Rightarrow K_{b(\text{HCOO}^-)} = 5 \cdot 10^{-11}$$

$$K_{b(\text{HCOO}^-)} = \frac{[\text{HCOOH}][\text{OH}^-]}{[\text{HCOO}^-]} \Rightarrow 5 \cdot 10^{-11} = \frac{\psi^2}{0,2 - \psi} \Rightarrow 5 \cdot 10^{-11} = \frac{\psi^2}{0,2} \Rightarrow \psi = 10^{-5,5} \Rightarrow$$

$$\frac{K_b}{C} = \frac{5 \cdot 10^{-11}}{0,2} < 10^{-2} \Rightarrow 0,2 - \psi \cong 0,2$$

$$\Rightarrow [\text{OH}^-] = 10^{-5,5} \text{ M} \Rightarrow \text{pOH} = 5,5 \xrightarrow{K_w=10^{-14}} \boxed{\text{pH} = 8,5}$$

4.3 Κατά την προσθήκη HCl πραγματοποιείται αντίδραση με το HCOONa.

$$n_{\text{HCOONa}} = 0,3 \text{ mol}$$

$$n_{\text{HCl}} = 0,15 \text{ mol}$$

(mol)	HCOONa + HCl → HCOOH + NaCl			
αρχικά	0,3	0,15	-	-
αντιδρούν	0,15	0,15	-	-
παράγονται	-	-	0,15	0,15
τελικά	0,15	-	0,15	0,15

$$V_3 = V_2 = 1,5 \text{ L}$$

Διάλυμα Δ₃

$$C_{\text{HCOONa}} = \frac{n}{V_3} = \frac{0,15}{1,5} \Rightarrow C_{\text{HCOONa}} = 0,1 \text{ M}$$

$$C_{\text{HCOOH}} = \frac{n}{V_3} = \frac{0,15}{1,5} \Rightarrow C_{\text{HCOOH}} = 0,1 \text{ M}$$

$$C_{\text{NaCl}} = \frac{n}{V_3} = \frac{0,15}{1,5} \Rightarrow C_{\text{NaCl}} = 0,1 \text{ M}$$

(M)	NaCl → Na⁺ + Cl⁻		
	~~0,1~~	0,1	0,1

(Τα ιόντα Na⁺ και Cl⁻ δεν αντιδρούν με το H₂O)

(M)	HCOONa → HCOO⁻ + Na⁺		
	~~0,1~~	0,1	0,1

(M)	HCOOH + H₂O ⇌ HCOO⁻ + H₃O⁺		
αρχικά	0,1		
ιοντίζονται	ω		
παράγονται	-	ω	ω
ισορροπία	0,1-ω	0,1+ω	ω

$$K_{a(\text{HCOOH})} = \frac{[\text{HCOO}^-][\text{H}_3\text{O}^+]}{[\text{HCOOH}]} \Rightarrow 2 \cdot 10^{-4} = \frac{(\omega + 0,1)\omega}{0,1 - \omega} \quad (1)$$

$$\frac{K_a}{C} = \frac{2 \cdot 10^{-4}}{0,1} < 10^{-2}, \text{ και λόγω ΕΚΙ ισχύει:}$$

$$\begin{cases} \omega + 0,1 \cong 0,1 \\ 0,1 - \omega \cong 0,1 \end{cases}$$

Από τη σχέση (1), έχουμε:

$$2 \cdot 10^{-4} = \frac{0,1\omega}{0,1} \Rightarrow \omega = 2 \cdot 10^{-4}$$

Συνεπώς $[H_3O^+] = \omega \Rightarrow [H_3O^+] = 2 \cdot 10^{-4} M$
 $[HCOO^-] = \omega + 0,1 \cong 0,1 M$

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τα φετινά θέματα καλύπτουν όλο το φάσμα της ύλης, χαρακτηρίζονται από σαφήνεια στη διατύπωσή τους και είναι διαβαθμισμένα ως προς τη δυσκολία τους.

